

Lila csík, fehér csík

(részlet)

Törőcsik cselez. Lendületesen vezeti a labdát, gyors futás közben felsőtestét balra dönti el. Ezzel majdnem egyidőben jobb külsővel az időközben jobbra elmozduló ellenfél bal oldala felé pofozza a labdát, majd még inkább visszahúzza azt. Ezzel elkerüli, hogy az őt szeretni igyekvő ellenfél kinyújtott bal lábával elérhesse a labdát. A csel befejező részében olyan közel vezeti el ellenfele mellett a labdát, amilyen közel csak lehetséges, mert így azonnal megindulhat kitűzött célja felé, felesleges tévesztés nélkül.

Szorgosan gyakorlom a mozdulatsort a telken és az iskolaudvaron, a húgommal, Atival, illetőleg az osztálytársaimmal szemben, a Képes Sportban jelenik meg a poszter, négy kis kép, meg egy nagy, Törőcsik a számomra legszebb árnyalatú lila mezben és sportszárban van, a nadrág fehér, ez a kedvenc színösszeállításom, Tóth József játssza el a becsapott védő szerepét, gondosan megkonstruált beállítás, edzésen készül a fotó. Szépen elkapott mozzanatok, tökéletes, mert jellemző, lobog a haj, hamisítatlanul törőcsikes a testtartás, a nyaklánc is megcsillan. A leírás kissé okoskodónak tűnik, szavakba próbál foglalni valamit, amit nem érdekes, magyarázza, mintha tanulható lenne, bár megpróbálkozom én is az elméleti rögzítéssel, ivódjon csak bele az ösztöneimbe, tudjam alkalmazni, ha szembejön egy védő, apró probléma, hogy csapatban ekkor még nem focizom, Újpesttől messze lakunk, máshol meg nem akarok, el sem tudom képzelni, évekkal később már igen, és be is jön néha a csel; ami eszembe jut a végrehajtása során, az elsősorban a kéztartás, arra figyelek, legyen minél hanyagabb, mintha az volna a lényeg.

A poszter sokáig lóg a falamon, onnan kerül át az első számú albumomba, amelyet alapvetően fotók urálnak, de néhány cikk is beragasztódik azért, egyikben-másikban a kedvenceiről kérdezik a kedvencemet, adja ki magát minél jobban, ne maradjanak titkai, milyen intim dolgok tulajdonképpen ezek, a kedvencségek, gyerekként azonban örülök, kíváncsiságom határtalan, minden jó nekem, ami közelebb visz hozzá, ezekből a kérdezz-felelekekből tudom meg, hogy létezik Brut Fabergé nevű kölni, valamint hagymás rostélyos, olyat nemigen eszünk ott-hon, a Liesingerben esetleg kipróbálhatnám, de maradok a rántott szeletnél.

Egy ilyen típusú interjú során Hemingway-t, Chaplint és Remarque-ot nevezi meg három kedvenc emberének, a könyvek közül A diadalív árnyékában említi, nyilván épp akkor olvas-sa, meghatódom, olvas, ráadásul igazi irodalmat, gyorsan beszerzem a regényt a könyvtárból. Szereti Rod Stewartot és az Omegát, nekem inkább a Piramis a zenekarom, példaképként Albert, Göröcs és Varga Zoltán neve említhető. Cruyff a fő favorítja, a koppenhágai baráttól tudom, hogy vele a pályán is találkozott egy nyári felkészülési meccs során, ismerte tévéből a holland valamelyik jellegzetes cselét, aki be is akarta vetni ellene, Törőcsik belelépett, leszerelte, egyértelmű volt, hogy tudta előre, mit akar az ellenfél, össze is mosolyogtak, büszke erre a mai napig, ezek fontosak neki, azoknak az elismerése, akikre felnéz, komoly elismerés volt abban a Cruyff-mosolyban, az nem vitás.

Később Pelé is megdicséri, azt mondja, tudta eddig is, milyen remek befejezőcsatár, most már látja, előkészítésben is mennyire jó, Maradona szintén nagyra tartja, a 82-es világbajnokságon nézegeti a magyar csapat öltözőajtáján a kifüggesztett összeállítást, furcsállja, hogy-hogy Törőcsik nem játszik ellenük, hangosan értetlenkedik, ezek simogatják a lelkét, a világ legjobbjai jónak tartják, ezek számítanak neki, más kérdés, hogy talán még ma sem érti, képességek tekintetében sem Cruyff, sem Maradona nem nagyobb csoda nála, legfeljebb eredményességben, sajnos alapvetően az számít, azügyben viszont nincsenek egy súlycsoportban.

Moses-t, a színes bőrű gátfutót is kedveli, megindokolja, miért, mert könnyedén, erőlködés nélkül halad, elegáns és laza. Leghőbb vágya a csend és a nyugalom, ebben sincs semmi meglepő, apró üzenet lehet ez a felismerésével zaklatóknak, felesleges, nem fognak érteni belőle. 1979-ben a Liverpool a legszimpatikusabb csapat neki, ennek örülök, már csak a Beatles miatt is, tud korcsolyázni, ez viszont meglep, nem rémlik, hogy tudatosodik bennem, amikor olvasom, ellenkező esetben nyilván kérnék karácsonyra egy pár korcsolyát.

Nekem is vannak azidőtájt saját kedvenceim, de én gyerek vagyok, ez természetes, rendszerem, összesítek, havonta állítom össze a listámat, melyik filmet, színészt, színésznőt, ételt, italt, színt, könyvet, zenekart, dalt, autót szeretem éppen a legjobban, nem emlékszem komolyabb dilemmákra önmagammal, képes vagyok választani, saját slágerlistám is van, a dalok sorrendje sokszor változik, de akadnak azért örök darabok, Zalatnay Saroltától a Hosszú, forró

nyár végig az élvezőnyben marad, amíg csak készül lista, később összezavarodom, annyi minden van a világon, annyi minden jó és érdekes, már nem értem magam, miért kéne minden kategóriában egyet, elsőt választanom, problémává válik, ami tízévesen még nem az.

Nem kérdés, melyik futballista elsőségét nem fenyegeti veszély, de könnyedén állást foglalok a jellegzetes magyar megosztódás, a kényszeres ellentétpárok kérdésében is, én az Abbát szeretem jobban, nem a Boney M-et, bár azzal sincs bajom, a Beatles-t, nem a Rolling Stones-t, Columbót, nem Kojaket, aztán ahogy nővök, egyre több minden fér bele a szívembe, elgondolkodom, miért lenne a lila feltétlenül szebb szín az ezüstnél, a kék a sárgánál, még később egészen tágra nyílik az olló, jól megfér egymás mellett az Európa Kiadó és az Alphaville, bármelyik területen készséggel elismerem azt, ami és aki jó, íróban, sportolóban, énekesben, visszagondolva még el is bizonytalanodom, a Piramist választanám-e, ha megint az a kisrác lennék, végül is ott az Omega, ott a Korál is.

Nincs bennem gyűlölet gyerekként, de haragudni azért tudok az ellenfélre, viszont csak ha okom van rá, a kis pacifista lelkem nem érti azokat, akik ezzel másképp vannak, én nemcsak azért bírom Ebedlit, mert Töröcsik barátja, hanem mert élvezem a játékát, bár nem szurkolok neki. Nem csatlakozom a hadhoz, amikor kórusban szidják mellettem Nyilasit, csak azért, mert az ellenfél legjobbja, kussolok, hiába állok magam is a kapu mögött, a kiabálók között lila-fehérben, igaz, nem középen, a tábor magjában, én valahol a tetején helyezkedem el, benne is vagyok, meg nem is, a fejemet ritkán veszem el, leginkább gólörömnél, olyankor előszeretettel bokszolok bele a mellettem állókba.

Amikor az Újpest–Fradikon Nyilasit szidják, a fradisták válaszul Töröcsiket kezdik gyalázní, *csik, csik, csik, buzi Töröcsik*, ugyanaz a szlogen, csak a név más, meg hát a si-si-si-ből lesz csik-csik-csik, mindegy, leperreg, egyébként meg Töröt a fradisták is szeretik, a lelkük mélyén sajnálják, hogy nem náluk játszik, nem az őt szidalmazó rigmusra válasz a *lila csik, fehér csik, világsztár a Töröcsik*, ez egyszerűen az igazság, vitathatatlan megállapítás, mégiscsak meghívták a világválogatottba, mégiscsak kilencedik lett a France Football Aranylabdaválasztásán, és végezhetett volna sokkal előrébb is, mindenki tudja, de ahhoz azért valami nagyobb eredmény kellett volna.

Harci szellem nemigen önt el akkor se, ha az iskolában verekedést provokálnak a fradista osztálytársak, simán csak nem értem őket, hülyék ezek, hát látom, hogy a focisták milyen jóban vannak egymással, gondolom, ők csak röhögnek a szurkolói elvakultságon, békésen izogatnak egymással a Liesingerben, még honvédos is van velük, Lukács például, és ez így jó, nekem ez tetszik, a pályán persze ne barátkozzanak, ott én is szeretek drámákat megélni, de egyébként miért ne, a pályán más, ott harcoljanak, és mindig legyen jó a vége, nyerjünk, de elvakult nem vagyok, nem szeretem például, ha nagynéha igazságtalan 11-essel nyerünk, vagy érdemtelen szerencsével, keserű az az öröm, az se jó, ha megsérül az ellenfél legjobb játékosa, nálunk mondjuk nincsenek igazán durva védők, így érzem legalábbis, így tudok rendesen azonosulni, ugyanakkor nem a sima győzelmeket szeretem legjobban. Azt tartom ideális forgatókönyvnek, ha sokáig vezet a vendégcsapat, lehetőleg valami ostoba góllal, aztán beáll védekezni, támadunk, dolgozzuk ki a helyzeteket, csak a vége nem akar sikerülni, fogy az idő, az ellenfél már a felpályát se lépi át, egyik szabadrúgást végezzük el a másik után, kapufákat rúgunk, csal kicsit a bíró, ez is kell, szívet melengetően tud felháborító lenni, aztán amikor már kétségbeejtően kevés van hátra, egyenlítünk. Rohanunk középkedéshez, maradt még pár perc, és a legvégén beakad egy lövés, sikerül, nyerünk, vért izzadva, de megérdemelten, ez a legjobb, az infarktuszos diadal, így katartikus, néha megadatik.

A cserecsatár Bodnár külsővel rúgja a szögleteket, Fazekas még elképesztőbb, hol bal, hol jobb lábbal végzi el, hol van még ilyen, kiválasztottak vagyunk, akik ezt láthatjuk, érthetetlen, hogy van, aki utál, jó, belügyi csapat, ez mondjuk engem is zavar kicsit, a rendőrök egyébként ugyanúgy vegzálják a mi szurkolótáborunkat, ahogy a többit, a második félidő dereka tájékán mindig kiemelnek valakiket, úgy látom, véletlenszerűen, vagy megverik helyben, a sarokban, vagy be is viszik, egyszer-kétszer szemtanúja vagyok nagyobb rohamoknak is, nekem szerencsém van, soha nem esik bántódásom, de miért kell ez, mi a francért csinálják, ismerem egy csomó szurkoló nevét, egyszer Tejgyár a kiemelt, máskor Kunta, elviszik Riportert is, ő azért kapja a nevét, mert végigdumálja a meccseket, később átkeresztelik Óvodának, szövegeinek színvonala miatt.

Jóban leszek egy Coboruccának nevezett sráccal, néha találkozunk meccsen kívül is, ez már nyolcvanhárom körül lehet, kiderül, hogy a Czobor utcában lakik, ezért hívják így, ez az időszak már más, mint az ártatlan hetvenes évek, viszont még korántsem súlyos annyira a helyzet, mint manapság, a Népstadionban békésen cserél helyet szünetben a Fradi- és az Újpest-tábor, nem kell nehéztüzérséggel elválasztani őket egymástól.

Járok hokimeccsekre is, a harmadok közti szünetekben a Megyeri úti klubházban kólát és meggyes rétest fogyasztok, közben melegszen, a rendőrök kiszámíthatatlanságán kívül egyetlen veszélyes eset adódik, Óvoda nagy hangon szid egy fehérvári jégkorongozót, aki ezt elun-

ja, váratlanul megindul a palánk felé, felénk, örült sebességgel közelít, emeli az ütőjét, aztán az utolsó pillanatban lefékez, ránk vigyorog. Bajnokságot nyerünk a szovjet edzővel, Buzás Gyuri kidobja az ütőjét, én kapom el, valaki azonnal kivenné a kezemből, de megvédenek, *hagyd, az övé, hol lehet az az ütő?*

Jó a jégkorong, de a foci az igazi, azt szeretem legjobban, amikor Törőcsik Kiss Sanyival ölelkezik gól után, örülök, hogy örül, a Göteborg ellen még a levegőbe is felugrik, ez boldogabbá tesz, mint az eredmény, Kiss Pécsről érkezik, 79-ben, az autóbaleset után, pótlásként, aztán a felépülést követően együtt játszanak, és milyen jól megértik egymást, esetenként edzésekre is kimegyek, Kiss Sanyi egyszer mellettem ül a lelátón, sérült, vagy legalábbis annak mondja magát, nézi a többiek monoton körözését, Törőcsik fut, ha nem is lelkesen, felint a pályáról, egy pillanatra olyan, mintha nekem szólna, de nem, Kissnek, aki kuncog egyet mellettem, miközben visszabiccent.

A naivitáson rég túl vagyok már, hallok bundákról, már nem tudom nem elhinni, amik a fülembé jutnak, és látok mást is, ami elszomorít, az egyik első sokk egy borzalmasan alacsony színvonalú meccsen ér, unalmas 0-0-t játszottunk 1980 decemberében a Debrecen ellen, esik a hó, alig van néző, én persze nem hiányozhatok, brusztolunk, de rosszul, erőtlenül, gyengén, nem jön be semmi, végre 11-eshez jutunk, Törőcsik áll a labda mögé, nem a hótól, de tiszta fehérben. És ekkor döbbenetes dolog történik, kritikus hangvételben számol be másnap a sportlap is a pillanatról, *az újpestiek válogatott csatára egészen elképesztően hanyag mozdulattal küldte kapura a labdát. Felelőtlen hozzáállása csapatának egy pontjába került*, igen, ez történik, neki se fut, helyből rúgja a labdát, az első eset, amikor úgy látom, leszarja, most csap meg először, hogy nem fogható minden külső körülményre, bíróra, ellenfélre, mintha nem érdekelné az egész, lesznek még csodálatos pillanatok, de a nagy csönd, ami ekkor a szívemre telepszik, a jövőben visszatart már a teljes odaadástól.

